De lamzak

HERMAN BRUSSELMANS | DE LAMZAK

2026 Prometheus Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

© 2026 Herman Brusselmans
Omslagontwerp Kris Demey
Foto auteur Erik Van Eycken
Zetwerk Mat-Zet bv
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 6246 7

Sunrise doesn't last all morning

George Harrison, 'All Things Must Pass'

Voor Lena en Roman (en Aquí)

Bijna twee jaar later zat ik, op het koertje, te bedenken welke beginscène ik zou kunnen verzinnen. Het bedenken duurde niet lang, omdat ik dringend een afspraak had in het Sint-Lucasziekenhuis, om een scan van m'n nieren te laten maken. Op weg naar het ziekenhuis, op de motor, dacht ik toch nog even verder na. Een beginscène… niet gemakkelijk om te vinden. Ik was zo afgeleid dat ik bijna een vrouw van het zebrapad maaide. Kon dat een beginscène zijn: een vrouw op een haar na neergemaaid? Ja, dat kon. Maar er waren een miljoen andere beginscènes mogelijk. Het zou nog een heel gepieker worden, dat allicht dubbel bewerkelijk zou uitdraaien vanwege de eventuele kaduke toestand van m'n nieren. Ik zou kunnen opzoeken welke nierpatiënten ooit memorabele beginscènes hebben verzonnen, maar ik zocht niks op. Ik reed maar door en door, tot ik was waar ik moest zijn. Al m'n zintuigen stonden gespannen. Ik probeerde ze te kalmeren, want ik zou ze in de komende tijden meer dan nodig hebben.

Ik werk aan vijf romans tegelijk, respectievelijk getiteld *Ik mis je omdat je dood bent*, *Mijn lul is moe*, *De glimlach van een strontwijf*, *Simpele personages* en *Waar mijn voeten mij brengen daar zal ik schoenen kopen.* Vandaag heb ik een stuk geschreven van *Mijn lul is*

moe. Daarin vraag ik, als veertienjarige, aan een meisje of ze mijn penis 'ns wil vastklemmen. Ze weigert. Haar naam was Michèle. Ik zei tegen haar: 'Kom, Michèle, neem nu godverdomme die penis in de klem.'

'Nee,' zei ze, 'ik doe zulke dingen niet want ik ben nog maar zestien jaar.'

'Dat is oud genoeg,' zei ik, 'sommige meisjes van zestien jaar zijn zwanger van hun tweede kind. Die hebben al heel wat meer achter de rug dan een of andere penis vastklemmen.'

'Vooruit dan,' zei ze, 'maar je gaat toch niet over m'n hand pissen?'

'Pissen niet,' zei ik, en ik dacht: maar kletsnat zal je klauw toch worden.

Ik moest nadenken over de locatie in de roman waar dit gesprek plaatsvond. Ten slotte koos ik voor een oud, onbewoond kasteel aan de rand van het bos. Welk bos? Welja, dat was het Sint-Hubertusbos, en in dat kasteel had de gelijknamige heilige ooit gewoond, met z'n meid Wendy, een naam die in die tijd, de tweede helft van de zestiende eeuw, weinig of niet voorkwam. De meid Wendy was zelfs de enige Wendy in heel het Bourgondische Rijk.

Dat was wel genoeg geschreven voor vandaag. Ik ging met vriendin, kind, en hond naar de horecagelegenheid Valeir, waar we een maaltijd van bulgur en kruiden aten, en onze zoon ook veel fruit met yoghurt. Daarna verkaste m'n vriendin naar een café waar ze had afgesproken met haar gabber Jean-Louis, een jongeman in een rolstoel en met een baard. Ik zou hem

soms willen aanraden om die baard af te scheren, maar ja, dat zijn mijn zaken niet. Ik raad hem toch ook niet aan om op te staan uit die rolstoel? Dat zijn evenmin m'n zaken.

Onze zoon was mee met m'n vriendin naar Jean-Louis, en ik liep met onze hond naar huis, waar ik het dier achterliet, omdat ik een rit ging doen met de motor. Ik heb er twee, de Triumph Street Triple 765 R en de Triumph Speed Twin 1200 Breitling. Deze keer was het de beurt aan de Breitling. Ik reed naar de Lembeekse bossen, en nam plaats op het terras horend bij restaurant Ter Burchgraeve. Het was uitstekend weer voor de tijd van het jaar en het terras zat vol, op één tafeltje na. Daaraan nam ik plaats, en ik bestelde een koude Cécémel en zes aperitiefgarnalenkroketjes. Ik stak een sigaret op. Over drie dagen laat ik een longscan doen. Ik ben uiteraard bang dat ik longkanker zal blijken te hebben, na 55 jaar intensief te hebben gerookt.

Bij het weggaan van het terras trapte ik op de staart van een schnauzer die ik niet had opgemerkt. De baas en de bazin ervan bekeken me verstoord. 'Het is omdat je Herman Brusselmans bent,' zei de baas, 'anders was ik heel boos geworden.'

'Ja,' zei de bazin, 'je moet onze Fikkie met rust laten, hij heeft de ziekte van Parkinson. Maar je bent inderdaad Herman Brusselmans, en vandaar.'

Ik ging op de selfie met hen, inclusief de zieke hond, en vervolgens reed ik naar m'n huis in Gent. Mijn eigen hond begroette me hartelijk. M'n vriendin en m'n zoon waren nog niet thuis, zodat ik tijd had voor een kop koffie en drie sigaretten op het koertje. Ten slotte

waren ze daar toch, en we begonnen aan de avond. Een maaltijd voor onze zoon en onze hond, soep voor ons, en dan naar kinderprogramma's op tv kijken, tot Roman, zoals hij heet, naar bed werd gebracht door Lena, zoals zij heet. Overigens heet de hond Aquí.

Lena en ik begonnen te kijken naar een biografisch portret van Louis Armstrong op Apple TV, tot Lena op de bank in slaap viel. Het was nog maar negen uur. Ik schreef een paar zinnen van *Simpele personages*, en Kleefland en Dorrus, de twee belangrijkste figuren, rijden op hun Peugeot-brommers naar tehuis Oude Glorie, waar ze de vrouw van Dorrus, de dementerende Anna, een bezoek brengen. Ik hield op met schrijven, ging twee sigaretten roken op het koertje, en begon daarna met verder lezen in de roman *Black-out* van P.F. Thomése, roepnaam Frans, die ik persoonlijk ken, met z'n kale kop. Een heel beleefde, betrouwbare figuur, en hij kan nog schrijven ook. Ik las tot ik het beu was, at nog in de gauwte een Cha Cha en ging zitten nadenken over alles en nog wat, wat ik onderbrak om de laatste wandeling van de dag met Aquí te doen, en daarna in de woonkamer te wachten tot Lena wakker werd, en we naar bed gingen, zonder daar seks te hebben, hoewel ik, ondanks m'n erectieprobleem, zin had. Maar Lena niet. Ik vergaf het haar, en viel algauw in slaap. Ik droomde dat ik m'n erectieprobleem aan de wetenschap schonk.

's Nachts werd ik wakker om te plassen, wat ik deed, en ik moest tijdens het urineren denken aan de man die ik tegenkwam tijdens de avondlijke wandeling met Aquí, en die me herkende van op tv, en hij zei dat een

huisdier leuk is, dat hij zelf een reuzenhagedis had die op een keer, toen z'n vriendin een hartaanval had gekregen, op het lichaam van de vrouw was gesprongen, en met z'n voorpoten slaande bewegingen deed op haar borst. Je vraagt je af of zo'n man, die geverfd haar had, dat slag van verhaal verzint of het naar waarheid vertelt. We leven al in een vreemde wereld, maar als een hagedis een vrouw van de dood gaat redden, wordt die wereld volgens mij nóg vreemder. Ik had gevraagd hoe dat dier heette, maar ik verstond hem niet toen hij de naam noemde, al leek die op Destroyer of iets dergelijks. Ik zei dat ik moest doorlopen met Aquí, en hij liep zelf ook door in de andere richting, nadat hij nog opmerkte dat hij het leuk had gevonden om een gesprek te hebben met een *filosoof*. Jaja, mompelde ik in mezelf, een filosoof van het dichtgenaaide knoopsgat. Na het plassen liet ik m'n gedachten over de man en z'n reptiel varen, ik ging opnieuw naar bed, en sliep in het vervolg van de nacht compleet droomloos.

Ik heb een lichte vorm van emfyseem in m'n longen, allicht door het roken. Heel verontrustend is het nog niet, maar de dokter zei dat ik dringend moet stoppen met dat roken. Onder het genot van een sigaret dacht ik daarover na op het koertje. Stoppen, oké, maar hoe? Ik heb al honderd keer geprobeerd om te stoppen, en honderd keer mislukte de slappe poging. Binnenkort onderneem ik de honderdeneerste poging, zonder dollen. Ik zal dertig nicotinepleisters op mij kleven, inclusief op pakweg m'n oogballen. Tevens zal ik twintig nicotinepleisters inslikken. En iedere keer als ik des-

ondanks een sigaret wil opsteken, zal ik mezelf een dreun tegen m'n smoel geven. Met een boksijzer aan m'n hand. Waar kun je een boksijzer aanschaffen? Van het bestaan van een boksijzerwinkel weet ik niet. Dan maar geen boksijzer. Met de koekenpan tegen m'n smoel zal ook wel lukken.

Het was kil op het koertje. Lena, Roman en Aquí sliepen. Ik hou veel van hen, zij zorgen voor de hoofdletters in het verhaal van m'n leven. Zeg ik dat oké? Of klinkt het geforceerd, te literair, en niet beeldend genoeg? Vooruit dan: ik hou veel van hen, zij zijn de pap over m'n krenten. Verder geen gelul. Het was een dag geweest die aan de rand van de geschiedenis gekleefd mocht worden. Ik was moe.

Als in gezelschap het gesprek stilvalt, durf ik uit het niks wel eens op te werpen: 'Dat afgezaagde verhaal over de Amazones, dat hangt ondertussen toch ook de keel uit?'

Altijd weer is er iemand die vraagt: 'Welk verhaal is dat dan?'

Ik zeg: 'Dat de Amazones een van hun borsten afhakten, om beter te kunnen boogschieten.'

'Oei oei,' zegt men, 'een borst afhakken…'

'Ja,' zeg ik, 'veel gekker moet het niet worden.'

Roman kent nu ook het concept 'vallen' en wat daarbij te zeggen. Dan sjompelt hij, valt op z'n kontje, en zegt: 'Val.' Dat klopt. Ik help hem weer rechtop, en daar gaan we weer, spelend met z'n oneindige hoop speelgoed. We halen vervolgens de Muli-bakfiets uit de garage van de overburen, waarin ik zowel m'n twee

motoren als de bakfiets mag stallen voor 100 euro per maand, en Lena rijdt met Roman ergens heen, terwijl ik met Aquí in huis blijf, en verder schrijf, bijvoorbeeld aan *De glimlach van een strontwijf*, handelend over een vrouw die zich opgewerkt heeft tot kolonel in het leger, en aan het hoofd staat van de dienst Interne Affaires. Zo moet ze op onderzoek gaan naar wat er precies aan de hand is in de kazerne van Peutie, waar naar het schijnt drie korporaals-chef voor stennis en onrust zorgen, onder meer door de soldaten te vernederen, hen van hun slaap te beroven, en hen onzinnige opdrachten te laten uitvoeren, zoals het vullen van een kruiwagen met kiezels, en die kruiwagen honderd meter verder leeggooien, en dat wel vijf keer na elkaar. Kolonel Verwey roept de drie bij zich op het matje, en met een glimlach om haar strakke lippen bedreigt ze hen met ontslag, maar ook met de mogelijkheid dat de vriendinnen van de drie een pak slaag zullen krijgen, bij nacht, door gemaskerde mannen. De drie kiezen waar voor hun geld, en laten hun ondergeschikten in het vervolg ongemoeid. Een van hen denkt nochtans: mij kan het niet schelen dat m'n vriendin, de stomme hoer, een pak slaag krijgt.

Lena was met Roman in de Muli naar Oostakker, om een speelgoedboerderij op te halen, en ik zat op het koertje te roken, drie sigaretten op rij. Aquí lag in z'n mand in de eetkamer. Het was herfst. De nacht ervoor had ik seks gewild met Lena, ik had om negen uur 's avonds een halve erectiepil geslikt, en in bed had ik een driekwart stijve lul, waarmee ik bij Lena iets wilde aanvangen, maar zij was moe, en ik ook, en het kwam

er niet van. Erg was het niet, want we hadden 's ochtends al seks gehad, zonder dat ik een pil had geslikt, zodat ik geen erectie kreeg en ook geen orgasme, maar Lena wel, met behulp van haar vibrator en mijn vingers en mijn tong en haar eigen vingers. Ik vind een masturberende vrouw heel geil.

Voor ik begon aan de vijf verschillende romans, had ik een novelle klaar, getiteld *De promotie*. Die verschijnt over enkele maanden. Ook daarin komen een man, een vrouw, een zoon, een hond, en twee motoren voor, zij het niet per se autobiografisch geïnspireerd. Niettemin bestaat de kans dat sommige lezers zullen zeggen: 'Daar is hij weer met z'n man, z'n vrouw, z'n zoon, z'n hond en z'n twee motoren.' Maar ja, over al deze mensen en dingen kun je op een andere manier schrijven dan de vorige keer. Trouwens, in *Waar mijn voeten mij brengen daar zal ik schoenen kopen* komen ook een man, een vrouw, een zoon, een hond, en twee motoren voor, krek dezelfde motoren als in *De promotie*. Ik heb het nu eenmaal graag over motoren. Ze maken mede het leven draaglijk. Zonder motoren zou ik me voelen als een vis boven water. Of anders gezegd: een man zonder motor is als een grootmoeder zonder sneeuwballen.

Lena ging met haar vriendin Karina leren zeefdrukken, en ik nam Roman mee in de taxi naar het Kompasplein, waar je de school Melopee hebt, onder meer bevattend een sportzaal, waar één keer in de week BabyBallers plaatsvindt, een initiatief waarbij jonge kinderen omgang met ballen, klimtoestellen en kegels aangeleerd wordt. Je ziet meteen dat Roman meer be-

langstelling heeft voor kegels dan voor ballen en klimtoestellen. Hij stapelt de kegels op elkaar en heeft daar veel gein in. De les duurt drie kwartier, en dus namen we om kwart voor vijf de taxi terug naar huis. Ik geef veel geld uit aan taxi's, nagenoeg allemaal auto's van de firma Taxi Pancho, onder leiding van Pancho, een leuke, vriendelijke man die prima met de Toyota Corolla Break kan rijden.

Lena had drie T-shirts bedrukt met de zeefdruktechniek. Goed gedaan, lievelink. We brachten de avond samen door, en het ging maar één keer mis, toen Roman z'n hele bord eten op de grond gooide, en dat werkte op het systeem van Lena en mij. Uiteraard namen we het jongetje niks kwalijk, maar het zorgde wel even voor stress in het huisgezin. Nadat de boel was opgeruimd, werd de stress minder. In bed probeerde ik Lena te aaien op bepaalde plaatsen, maar van het zeefdrukken en andere bezigheden was ze doodmoe geworden, en wijselijk vielen we in slaap.

We zijn een jaar verder. Ja, de tijd weet zich te reppen. Vele dingen zijn hetzelfde gebleven: ik heb een vrouw, een kind, een hond, een huis, ik werk verder aan een aantal romans, ik zit te roken op het koertje, Roman gaat naar school, ik hou heel veel van hem en z'n moeder, overal is er oorlog, heerst de haat, halen de verbondenheid en het mededogen bakzeil, en de herfst doet zijn best.

Dan de veranderingen. Ik heb één motor, de Street Triple, verkocht, ik heb een auto, een Alfa Romeo, aangeschaft, m'n boeken *De promotie* en *Simpele per-*

sonages zijn verschenen zonder enige deining te veroorzaken, ik heb steeds minder werk, en ik word bejaard. Daarnet nog. Ik zocht naar de schaar en kon die nergens vinden. Sterker nog, ik wist niet meer waar ik een schaar voor nodig had. Je kunt natuurlijk altijd met één van de twee punten een eigen oog doorboren, maar daar ben ik nog niet aan toe. Hé, daar ligt de schaar! Waar ze altijd ligt. Hoe kan het dat ik haar niet vond? M'n verstand gaat achteruit, dat is ondertussen zo duidelijk dat het pijn doet.

Omdat ik een auto heb, en daar zelfs in rijd, moet ik minder naar Taxi Pancho bellen. Ik hoop dat Pancho het me niet kwalijk neemt. Ik ben een beginnende chauffeur te noemen, omdat het vijfendertig jaar geleden is dat ik nog in een auto reed. Dat was een Citroën BX Break, eigendom van m'n toenmalige vriendin. Een goeie auto, daar niet van, maar eigenlijk was ik continu bezopen, ergo: houd jij maar op met autorijden, jongen! Zo gezegd, zo gedaan. Van dan af liet ik me steeds vervoeren, van oost naar west etc. Ik vond altijd wel iemand die me ergens heen wilde brengen, naar een lezing, een tv-show, een dagje aan zee, of een tentoonstelling van abstracte kunst, waar ik nu eenmaal dol op ben. Ik zeg altijd: als het maar abstract is, dan ben ik allang tevreden. Figuratieve kunst zegt me niets, en ik spuw op Rembrandt. Met z'n flodderbaard, die er op z'n zelfportretten allicht nog belachelijker uitziet dan in het echt.

Weet je wat ik leuk vind? Dat als je dood bent, je baard nog een tijdje verder groeit in je kist onder de grond. Maar niet als je gecremeerd bent, dan is je baard